

Reflectie op het boek 'De tovenaar en de dominee'.

Dit boek heb ik gelezen als een persoonlijk verslag van een tocht, een wandeling met God.

Na 'Zwijgen bij volle maan', waarin het vraagstuk van de verhouding 'Jood, Christen en Heiden' nog op meer afstandelijke wijze ter hand werd genomen, trekt u als schrijver de lezer nu uw persoonlijk leven binnen.

Verhalenderwijs en met gebruikmaking van prachtige metaforen en beelden. (rivierbedding, wildkolkend water, de mensen aan de overkant, de hemel als brug, een voorgoed geschonden beeld, het bootje en ten slotte een gelijkenis)

Kunnen de verre verhalen of de verhalen van ver (nog) mee naar huis worden genomen?

Meteen aan het begin, nog in de proloog, wordt duidelijk wat er op het spel staat. Hoe verhouden zich eigen afkomst en oorsprong tot het latere leven en de ontwikkeling die daarin zichtbaar wordt.

Waar zijn verbindingen zichtbaar?

Waarin werd betekenis gevonden?

Hoe kunnen de dingen die ver uit elkaar lijken te liggen, bij elkaar gebracht en gehouden worden. Hoe verhoud ik mezelf vanuit de gegeven context van het heden tot wat ik heb meegekregen en wie ik ben van huis uit?

Wie wacht op wie bij de thuiskomst?

Er klinkt een groot verlangen door in dit boek: een verlangen opgenomen te zijn en te worden, eens en voorgoed, in het grote verhaal dat God, die van Israël, is begonnen met mensen. Het boek heeft meer vragende dan stellige toon en ademt een sfeer waarin tot uitdrukking komt dat al ons weten en kennen altijd voorlopig is. Er worden geen laatste antwoorden gegeven. Hooguit voorlaatste en zelfs dat niet vaak.

Dat is een moedige houding. U stelt vragen en geeft niet zo vaak een antwoord. Wel geeft u een richting aan, waarin antwoord gezocht kan worden. Of beter gezegd 'een richting waarin we als mens gevonden worden'.

Bij het lezen van het boek drong onmiskenbaar het verhaal van Jozef en zijn broers zich aan mij op. De mens die er (noodgedwongen) op uit trekt en die uiteindelijk zijn thuis zegent in/vanuit den vreemde.

Ik lees het als een poging anderen te laten delen in de gemaakte oversteek.

In de eerste plaats de anderen uit het eigen gezin, de broers en zusters.

Niet *zomaar* is het boek aan hen opgedragen.

Het boek is daarmee een verhaal van dankbaarheid.

Dankbaarheid die de ander niet uitsluit, maar die inclusief denkt.

Dankbaarheid die zich vertaalt in een verlangen en hoop op voltooiing door de vader.

Voltooiing van de eigen levensreis?

Mogelijk

Maar in elk geval ook voltooiing van het verhaal van de God van Israël met mensen.

Het dodenboek wordt goddank een boek des levens

Dat laatste beeld van de terugkeer van de vader deed me denken aan een gedicht

Onder vreemden

Het speelt het liefste ver weg op het strand,

het kind dat nooit zijn eigen vader ziet,

die overzee is in dat andere land.

Het woont bij vreemden en het went er niet.

Zij fluisteren erover met elkaar.

Heimwee huist in zijn kleren en zijn haar.

En altijd denkt het dat hij komen zal:

vandaag niet meer; maar morgen, onverwacht -

en droomt van hem en roept hem in de nacht.

Ik wacht u, Vader van de overwal.

Ida Gerhardt